

Примена метода *карата* на часу утврђивања знања о одликама народне бајке

Ивана Михајловић, мастер професор српског језика
srpskijezikivana.wordpress.com

НАША ПРАКСА

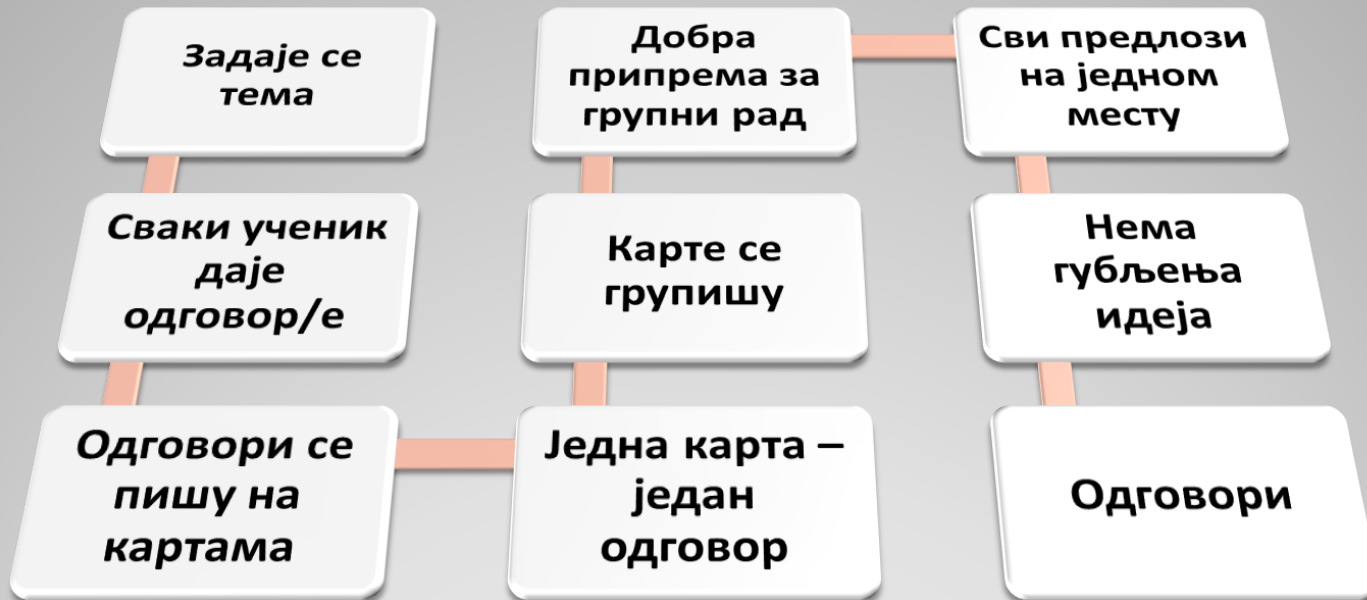
- Усмерена на **садржај** и процес подучавања
- Доминира **фронтални** облик
- Доминантна **активност наставника**
- **Вербалне** методе
- **Преношење** знања
- Праћење и вредновање **реализације програма**

ЗАХТЕВИ САВРЕМЕНЕ НАСТАВЕ

- Усмерена на **процес учења** и конструкцију знања
- Усмерена на остваривање **стандарда и исхода**
- **Интерактивни рад** (групни облик, рад у пару)
- Доминирају **активности ученика**
- Истраживање, проблемска, пројектна настава
- Праћење **усвојености исхода**

**Материјал са семинара *Микронастава*
– вршњачка едукација наставника**

Метод КАРТЕ

**Материјал са семинара *Микронастава*
– вршњачка едукација наставника**

Карте (Cards)

Метода „карте” погодна је за почетак обраде нове теме. На задату тему ученици записују одговоре на постављено питање на картама. Идеје и предлози ученика се сакупљају и не губе се током дискусије. Боље је да се идеје и предлози ученика запису кључним речима уместо дугим реченицама, лакше их је груписати према сличности.

Када?

Метода „карте” има различитих варијанти и највећи учинак има када се користи на **почетку обраде нове теме** или када се праве планови за будући рад (нпр. пројекат који укључује више ученика и сл). Помаже ученицима да **изразе своје идеје** и да их **групишу према приоритетима**.

**Материјал са семинара *Микронастава*
– вршњачка едукација наставника**

Како?

Као и већина претходних метода, и ова се састоји од неколико фаза:

- **Задаје се тема / питање** које мора бити јасно дефинисано. Ученици могу имати предзнање о теми али такође може бити и потпуно непозната тема.
- Ученици добијају **празне карте** (пост - ит папире или нпр. А4 папир исечен на 6 делова). Величина папира је таква да се може написати једна реченица. **Сваки ученик одговара на питање** онолико пута колико жели и сваки одговор / предлог пише на посебној карти. Ова фаза треба да је временски ограничена али довољно дуга да ученици дају велики број идеја/одговора.
- Када се заврши фаза писања одговора / предлога, изабере се пар ученика који сакупе све карте (уколико је велики разред) и **групише их према сличности**. Свакој групи доделе неки наслов који се запише на табли / флип чарту и испод њега залепе све карте које су у тој групи.
- На крају наставник са ученицима **дискутује о добијеном резултату**.

**Материјал са семинара Микронастава
– вршњачка едукација наставника**

- Разред: пети
- Тип часа: утврђивање
- Главни циљ часа: Систематизација одлика народне бајке, уз успостављање паралеле између фантастичних и реалистичних мотива у бајци кроз тумачење народне бајке *Аждаја и царев син*
- Примена метода: Метод *карата* је примењен у главном делу часа, уз пратеће подстицајне задатке

Практичан пример примене методе у настави српског језика у основној школи

- Утврђивање знања о поетици народне бајке
- Активно учествовање у интерпретацији почитане бајке
- Разликовање и разумевање појмова фантастично и реалистично
- Оспособљавање ученика за индуктивно и дедуктивно закључивање
- Утврђивање знања на конкретним примерима
- Увежбавање пажљивог истраживачког читања и слушања
- Подстицање ученика да сувоје мишљење слободно изнесу и аргументовано образложе

Циљеви часа

Уводни део часа (око 5 минута): утврђивање знања о одликама народне бајке

Главни део часа (око 35 минута):

- Слушање радио-драме *Аждаја и царев син* (13 минута)
- Књижевнотеоријска интерпретација бајке и систематизација знања о одликама народне бајке на конкретном примеру – применом метода *карата* (око 20 минута)

Завршни део часа (око 5 минута): уочавање композиционих целина бајке

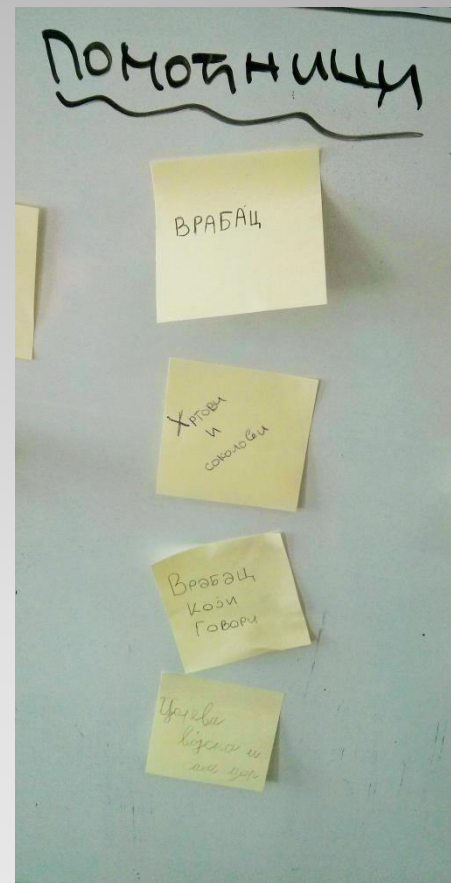
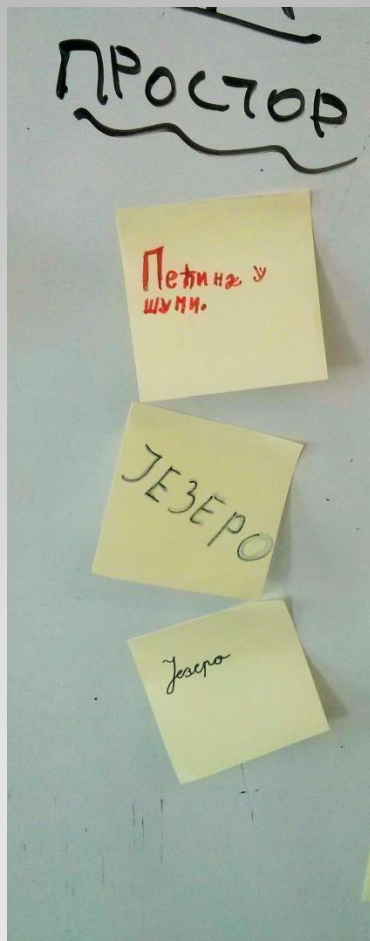
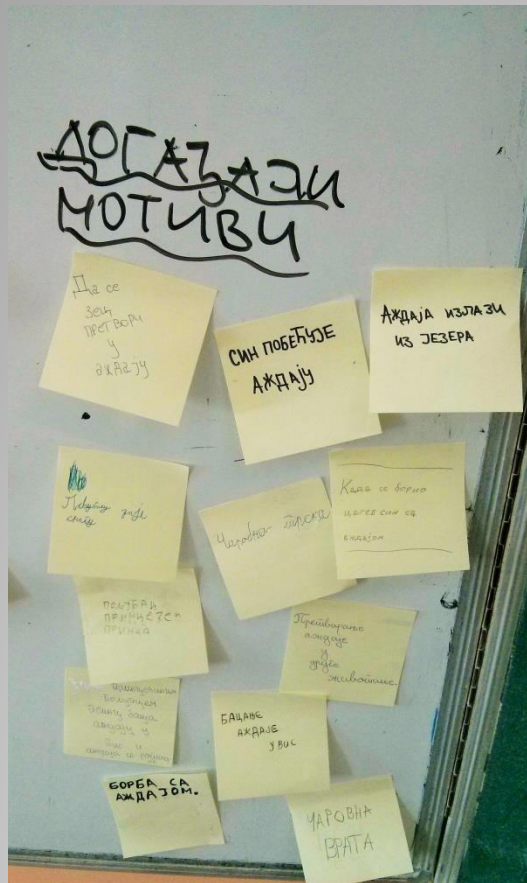
Структура часа

- Подела празних папирѝћа (*карата, стикера*) ученицима.
- Инструкције - на својим картицама ученици бележе мотиве из бајке „Аждаја и царев син“ и смештају их на одређено место на табли.
- Сваки ученик може да добије онолико карата колико идеја има.
- Ученици прилазе табли и смештају своју картицу на одређено место у систему.
- Приликом лепљења картице, ученици аргументовано образлажу зашто су свој стикер баш ту залепили.
- Подстицати ученике да објасне и функцију мотива, догађаја или јунака који су забележили у композицији бајке (на тај начин се остварује и спонтана интерпретација бајке).
- Ученици исправљају грешке једни другима, па се тако успоставља и аргументована расправа.

Примена метода *карата*

Изглед табле

Пожељно је да ученици имају **фломастере** у боји, како би се запис видео. У мом случају нису сви ученици имали фломастере, а позајмљивање и додавање фломастера би одузело времена, па је доста стикера исписано оловком. Визуелни ефекат је због тога мало слабији, али то није утицало на саму активност, јер свако од ученика коментарише свој одговор, тако да сви могу да прате шта је на табли залепљено

Практичан савет

- Интерпретација бајке није монотона и једносмерна, већ динамична, остварена из различитих углова.
- Ученици су утврдили знање о одликама народне бајке као жанра кроз динамичан, истраживачки рад.
- Сваки појединац је био укључен у рад.
- Ова активност је врло ефективна, јер омогућава и слабијим ученицима да се равноправно укључе у рад .
- Задатак није тежак, али све време постоји мисаона активност, а пропратна питања и подстицаји наводе на додатно размишљање и формирање аргументованог става.
- Ученицима се овакав начин рада допада.

Резултати